

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Lublinie**

Lublin, dnia 28 grudnia 2009 r.

**Pan
Piotr Banach
Dyrektor
Zarządu Dróg Powiatowych
w Krasnymstawie**

LLU-410-32-04/09
P/09/150

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, przeprowadziła w Zarządzie Dróg Powiatowych w Krasnymstawie (zwanym dalej ZDP) kontrolę działalności w zakresie zapewniania bezpieczeństwa ruchu drogowego w latach 2007-2009 (I półrocze).

W związku z ustaleniami kontroli przedstawionymi w protokole kontroli, podpisanym w dniu 1 grudnia 2009 r., Najwyższa Izba Kontroli stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia zarządzanie przez ZDP drogami powiatowymi w latach 2007-2009 (I półrocze) w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa ruchu drogowego. Powyższą ocenę uzasadniają stwierdzone nieprawidłowości polegające między innymi na:

- nieprzeprowadzeniu kontroli okresowych pięcioletnich i rocznych dróg,
- niestosowaniu słupków prowadzących na łukach poziomych o promieniu mniejszym niż 450 m,
- prowadzeniu robót utrzymaniowych dróg bez projektów czasowej organizacji ruchu,

---

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

– nierzetelnym prowadzeniu ksiąg obiektów budowlanych.

1. ZPD wbrew art. 62 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane² nie przeprowadzał kontroli okresowych wszystkich dróg, co najmniej raz na 5 lat, polegających na sprawdzeniu ich stanu technicznego i przydatności do użytkowania oraz estetyki. Ponadto niezgodnie z art. 62 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego kontrolami rocznymi dróg nie objęto w roku 2007 aż 39 (50%) z 78 odcinków dróg, a w 2008 roku 38 (48,8%). Niewykonywanie kontroli okresowych, jak wyjaśnił Dyrektor ZPD, wynikało z braku wystarczającej liczby osób z uprawnieniami i doświadczeniem w branży drogowej. W trakcie kontroli NIK ZPD przystąpił do wykonywania kontroli okresowych pięcioletnich dróg.

Wszystkie obiekty mostowe (28) objęte były rocznymi kontrolami okresowymi (art. 62 ust. 1 pkt 1 Prawa budowlanego), a ich kontrole pięcioletnie przeprowadzono w 2007 r. Podczas kontroli pięcioletnich mostów odniesiono się do zaleceń wydanych po kontrolach okresowych rocznych tych obiektów przeprowadzonych w roku 2001 stwierdzając, że zalecenia dotyczące 19 (67,8%) z nich nie zostały wykonane a 6 wykonano jedynie częściowo. Zalecenia dotyczyły m.in. oskałowania podmytego przyczółka, zabezpieczenia podmytego filara oraz ograniczeń nośności konstrukcji i prędkości. W ocenie NIK brak realizacji tak istotnych zaleceń, może bezpośrednio wpływać na bezpieczeństwo użytkowania tych obiektów budowlanych.

Kontrole okresowe wykonywały osoby posiadające wymagane przepisami art. 12 ust. 1 pkt 5, ust. 2 i ust. 7 Prawa budowlanego uprawnienia oraz wpisane na listę członków Lubelskiej Okręgowej Izby Inżynierów Budownictwa w Lublinie.

2. Oględziny NIK 11 odcinków dróg wykazały, że słupki prowadzące na łukach poziomych o promieniu mniejszym niż 450 m umieszczono jedynie w wybranych miejscach, a nie wszędzie tam gdzie były niezbędne. Brakowało ich np. na drodze nr 3122L Łopiennik – Żulin – Rejowiec, co naruszało postanowienia pkt 2.1. zał. nr 4 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 3 lipca 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków technicznych dla znaków i sygnałów drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego i warunków ich umieszczania na drogach³. W ocenie NIK może to stwarzać zagrożenie dla bezpieczeństwa ruchu drogowego w tych miejscach, szczególnie w porze nocnej i trudnych warunkach atmosferycznych. Stosowanie ich ułatwia bowiem użytkownikom dróg orientację co do szerokości drogi i jej przebiegu na tych łukach.

---

² Dz. U. z 2006 r., Nr 156 poz. 1118, ze zm.

³ Dz. U. Nr 220, poz. 2181 ze zm.

3. Negatywnie ocenić należy brak projektów czasowej organizacji ruchu dla robót utrzymaniowych dróg (konserwacyjne, porządkowe i inne zmierzające do zwiększenia bezpieczeństwa i wygody ruchu). Bez tych projektów prace realizowano w okresie od 01.01.2007 r. do 27.02.2008 r. (14 miesięcy) oraz od 01.03.2009 r. do 30.11.2009 r. (9 miesięcy), co naruszało postanowienia § 5 ust. 2 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 23 września 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków zarządzania ruchem na drogach oraz wykonywania nadzoru nad tym zarządzaniem⁴.

4. Książki obiektów mostowych i dróg prowadzone były w wersji elektronicznej dla wszystkich 28 mostów oraz 78 odcinków dróg, wg wzorów określonych w załącznikach do rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom⁵. Kontrola sześciu z nich (wybranych losowo) wykazała nierzetelne ich prowadzenie, brakowało: wpisów o kontrolach stanu technicznego dróg, odbiorach robót remontowanych odcinków drogi, wykazów opracowań projektowych oraz numerów dzienników objazdu dokumentujących kontrole okresowe roczne dróg, co uchybiało wymogom określonym w zał. nr 1 do ww. rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r.

Niezgodnie z postanowieniami tego rozporządzenia prowadzono również dzienniki objazdu dróg, gdyż nie wskazywano w nich lokalizacji zauważonych usterek, braków i uszkodzeń wg kilometrażu drogi lub adresu w systemie referencyjnym. W ocenie NIK, gdy ujawnione nieprawidłowości usuwane są po objeździe, mogą wystąpić trudności z ich lokalizacją.

5. Oznakowanie wszystkich 11 objętych oględzinami NIK odcinków dróg, odpowiadało ustalonemu w projektach organizacji ruchu i było utrzymane w stanie należyтым (czytelne i trwałe). Prawidłowo oznaczone były również miejsca uznane za niebezpieczne (przejścia dla pieszych usytuowane w bezpośrednim sąsiedztwie szkół, obiekty znajdujące się w skrajni drogowej i przejazdy kolejowe), a zielen przydrożna nie ograniczała widoczności znaków, skrzyżowań i przejazdów kolejowych. Analiza zdarzeń zaistniałych na drogach (wypadki i kolizje) była przedmiotem prac Komisji Rady Powiatu, co skutkowało między innymi zmianami organizacji ruchu (ograniczenia prędkości), ustawieniem barier energochłonnych, przebudową skrzyżowań oraz budową zatok postojowych i autobusowych.

---

⁴ Dz. U. Nr 177, poz. 1729.

⁵ Dz. U. Nr 67, poz. 582.

6. W roku 2008 ZDP dopuścił do wycinki drzew rosnących w pasie drogowym przez osoby nieposiadające udokumentowanych kwalifikacji zawodowych do obsługi pił mechanicznych. Obowiązek posiadania takich kwalifikacji ustalono w szczegółowych specyfikacjach technicznych stanowiących element instrukcji dla kupujących, a wynikał on z § 23 rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 20 września 2001 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy podczas eksploatacji maszyn i innych urządzeń technicznych do robót ziemnych, budowlanych i drogowych⁶. Zgodnie z treścią tego przepisu osoby posługujące się takimi piłami powinni ukończyć szkolenie i uzyskać pozytywny wynik sprawdzianu przeprowadzonego przez komisję powołaną przez Instytut Mechanizacji Budownictwa i Górnictwa Skalnego w Warszawie.

7. NIK zwraca uwagę, że poniesione, w badanym okresie, nakłady finansowe na infrastrukturę drogową nie zapewniały pełnej realizacji zadań określonych w art. 20 pkt 4 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych⁷. W roku 2008 potrzeby w zakresie inwestycji, remontów i utrzymania dróg oraz obiektów mostowych ZDP szacował na 28.930 tys. zł, podczas gdy z budżetu powiatu zabezpieczono na ten cel jedynie 6.371 tys. zł (22,02%). Z łącznej długości 466,868 km dróg będących w zarządzie ZDP, na 30.12.2008 r. w złym stanie technicznym (nawierzchnie wymagają natychmiastowego remontu kapitalnego) było 55,644 km (11,92 %), a w dostatecznym (wymagane remonty cząstkowe, lokalne wzmocnienia lub odnowa nawierzchni) – 152,775 km (32,72 %). W ocenie NIK ograniczanie wydatków w tym zakresie spowoduje dalszą degradację nawierzchni dróg, a tym samym wpłynie na bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Przeprowadzenie brakujących kontroli okresowych dróg (rocznych i pięcioletnich).
2. Ujmowanie w książkach dróg i mostów wymaganych informacji dotyczących tych obiektów.
3. Podawanie w dziennikach objazdu dróg kilometrażu miejsc, w których stwierdzono usterki i uszkodzenia.
4. Stosowanie słupków prowadzących na łukach o promieniu mniejszym niż 450 m.
5. Prowadzenie robót utrzymaniowych dróg na podstawie projektów czasowej organizacji ruchu.
6. Prowadzenie wycinki drzew w pasie drogowym jedynie przez osoby posiadające

---

⁶ Dz. U. Nr 118 poz.1263

wymagane kwalifikacje.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Lublinie, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Dyrektora w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do dyrektora Delegatury NIK w Lublinie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

---

⁷ Dz. U. z 2007 r. Nr 19, poz. 115